Evropský parlament
2019-2024

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

2023/2115(INI)

14. 9. 2023

NÁVRH ZPRÁVY

o genderových aspektech rostoucích životních nákladů a dopadu energetické krize
(2023/2115(INI))

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

Zpravodajka: Alice Kuhnke

PR_INI

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....9

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o genderových aspektech rostoucích životních nákladů a dopadu energetické krize (2023/2115(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na článek 2, čl. 3 odst. 1 3 a čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii,

– s ohledem na články 8, 9, 10, 119, 122, 127, 151, čl. 153 odst. 2 a články 156, 157, 191 a 194 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie a zejména na ustanovení o sociálních právech a o rovnosti žen a mužů,

– s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, zásadu „nikoho neopomíjet“, a zejména na cíl udržitelného rozvoje č. 1 týkající se vymýcení chudoby, cíl č. 5 týkající se dosažení rovnosti žen a mužů a zlepšení životních podmínek žen a cíl č. 8 týkající se dosažení udržitelného hospodářského růstu,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2020 „Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025“ (COM(2020)0152)[1],

– s ohledem na Versailleské prohlášení hlav států a předsedů vlád ze dne 11. března 2022, a zejména na závazek „zlepšit naše potravinové zabezpečení snížením naší závislosti na klíčových dovážených zemědělských produktech a vstupech, zejména zvýšením produkce rostlinných bílkovin v EU“,

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES[2],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES[3],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů[4],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU[5],

---

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en.
[2] Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94.
[3] Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1.
[4] Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82.
[5] Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125.

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost[6],

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 ze dne 10. května 2023, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování[7],

– s ohledem na své usnesení ze dne 19. května 2022 nazvané Sociální a hospodářské důsledky ruské války na Ukrajině pro EU – posílení akceschopnosti EU[8],

– s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2022 o chudobě žen v Evropě[9],

– s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora ze dne 26. května 2021 nazvanou „Začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do rozpočtu EU: čas změnit slova v činy“[10],

– s ohledem na doporučení Komise (EU) 2020/1563 ze dne 14. října 2020 ýkající se energetické chudoby[11],

– s ohledem na údaje Mezinárodní energetické agentury o cenách energie u konečného uživatele a o daních[12],

– s ohledem na zprávu Mezinárodního měnového fondu z října 2022 nazvanou „The Fog of War Clouds the European Outlook“[13],

– s ohledem na studii Eurostatu z roku 2022 nazvanou „Životní podmínky v Evropě“[14],

– s ohledem na informační dokument Eurostatu ze dne 10. února 2022 nazvaný „Ceny energií na vzestupu v eurozóně v roce 2021“[15],

– s ohledem na zprávu nadace Eurofound ze dne 28. října 2022 nazvanou „The cost-of-living crisis and energy poverty in the EU:
Social impact and policy responses – Background paper (“„Náklady na život a energetická chudoba v EU: Sociální dopad a politické reakce – podkladový dokument[16]),

---

[6] Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.
[7] Úř. věst. C 132, 17.5.2023, s. 21.
[8] Úř. věst. C 479, 16.12.2022, s. 75.
[9] Úř. věst. C 47, 7.2.2023, s. 2.
[10] Evropský účetní dvůr, „Začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do rozpočtu EU: čas změnit slova v činy“, 26. května 2021, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_CS.pdf
[11] Úř. věst. L 357, 27.10.2020, s. 35.
[12] The International Energy Agency, „End-Use Prices Data Explorer“, 28. dubna 2023, https://www.iea.org/data-and-statistics/data-tools/energy-prices-data-explorer?tab=Overview.
[13] The International Monetary Fund, The Fog of War Clouds the European Outlook, říjen 2022, https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/REO/EUR/2022/October/English/text.ashx.
[14] Eurostat, Living conditions in Europe (Životní podmínky v Evropě), 2022, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe.
[15] Eurostat, „Energy prices on the rise in the euro area in 2021“ (Ceny energií na vzestupu v eurozóně v roce 2021), 10. února 2022, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20220210-2.
[16] Eurofound, ‘The cost-of-living crisis and energy poverty in the EU: Social impact and policy responses –

– s ohledem na indexy rovnosti žen a mužů Evropského institutu pro rovnost žen a mužů za roky 2021 a 2022[17],

– s ohledem na svůj průzkum Eurobarometr z podzimu 2022[18],

– s ohledem na studii nazvanou „Genderové hledisko přístupu k energii v EU“, kterou zveřejnilo generální ředitelství pro vnitřní politiky Unie dne 18. prosince 2017[19],

– s ohledem na brífink nazvaný „Genderové aspekty energetické chudoby“, který dne 1. března 2023 zveřejnilo generální ředitelství pro vnitřní politiky Unie[20],

– s ohledem na studii nazvanou „Genderový rozměr a dopad balíčku „Fit for 55“, kterou zveřejnilo generální ředitelství pro vnitřní politiky Unie dne 6. prosince 2022[21],

– s ohledem na brífink nazvaný „Energetická chudoba v EU“, který zveřejnilo generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby dne 18. září 2023[22],

– s ohledem na stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví ze dne 12. května 2022 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické účinnosti,

– s ohledem na zprávu Výboru pro rozvoj ze dne 7. dubna 2021 o dopadech změny klimatu na zranitelné skupiny obyvatel v rozvojových zemích a stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví ze dne 2. října 2020,

– s ohledem na své usnesení ze dne 10. února 2021 o snižování nerovností se zvláštním zaměřením na chudobu pracujících[23],

– s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A9-0000/2023),

A. vzhledem k tomu, že od roku 2021 se inflace prudce zvýšila, což je způsobeno především vysokými náklady na energii a potraviny a ještě zhoršila neodůvodněná

Background paper’, 28 October 2022, https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef22077en.pdf.

[17] Evropský institut pro rovnost žen a mužů, „2021 Gender Equality Index’, https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2021 a „2022 Gender Equality Index“, https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022.

[18] Evropská unie, „EP Autumn 2022 Survey: Parlemeter“, leden 2023, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2932.

[19] Studie – „Gender perspective on access to energy in the EU“ (Genderové hledisko přístupu k energii v EU), Evropský parlament, Generální ředitelství pro vnitřní politiky, tematická sekce C – Občanská práva a ústavní záležitosti, 18. prosince 2017, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596816/IPOL_STU(2017)596816_EN.pdf.

[20] Briefing – „Genderové aspekty energetické chudoby“, Evropský parlament, Generální ředitelství pro vnitřní politiky, tematická sekce C – Občanská práva a ústavní záležitosti, 1. března 2023, https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/265960/Briefing_FEMM_IWD_2023_FINAL_EN.pdf.

[21] Studie „The Gender Dimension and Impact of the Fit for 55“, Evropský parlament, Generální ředitelství pro vnitřní politiky Unie, tematická sekce C – Občanská práva a ústavní záležitosti, 6. prosince 2023, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU(2022)736899_EN.pdf.

[22] Briefing – „Energetická chudoba v EU“, Evropský parlament, Generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby, 18. září 2023, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733583/EPRS_BRI(2022)733583_EN.pdf.

[23] Úř. věst. C 465, 17.11.2021, s. 62.

útočná válka proti Ukrajině; vzhledem k tomu, že se nepředpokládá, že by mzdy rostly tak rychle jako inflace, což by vedlo ke krizi životních nákladů; vzhledem k tomu, že tato krize naléhavě ohrožuje živobytí žen, jejich zdraví, dobré životní podmínky a přístup k bydlení a zároveň omezuje jejich kupní sílu a schopnost poskytovat jídlo;

B. vzhledem k tomu, že v březnu 2022 přijala Komise v návaznosti na Versailleské prohlášení řadu opatření, jejichž cílem je podpořit ukrajinskou zemědělskou produkci, posílit odolnost EU a zmírnit prudký nárůst cen potravin pro evropské spotřebitele;

C. vzhledem k tomu, že ženy v celé své rozmanitosti jsou neúměrně postiženy důsledky krize životních nákladů, neboť obvykle patří k nejchudším částem obyvatelstva, jsou vysoce zastoupeny v nejistých zaměstnáních, mají nižší příjmy v důsledku rozdílů v odměňování a důchodech a stále se očekává, že budou vykonávat většinu neplacené pečovatelské práce, což jim ponechá méně prostředků na to, aby se před negativními dopady krize chránily;

D. vzhledem k tomu, že změna klimatu a katastrofy související s klimatem zhoršují krizi životních nákladů a riziko chudoby; vzhledem k tomu, že skupiny, které již žijí na okraji, jsou nejvíce zasaženy volatilitou energetického systému fosilních paliv, zatímco energetické a potravinářské společnosti dosahují rekordních zisků;

E. vzhledem k tomu, že energetická chudoba představuje pro EU obrovskou výzvu, neboť 50 až 125 milionů lidí si nemůže dovolit řádné tepelné pohodlí ve vnitřních prostorách;

F. vzhledem k tomu, že u žen, zejména rodičů samoživitelek a žen, které se potýkají s diskriminací z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám na základě etnického původu, rasy, migračního statusu, sexuální orientace, zdravotního postižení nebo věku, je pravděpodobnější, že se dostanou do energetické chudoby; vzhledem k tomu, že to znamená, že pokračující krize životních nákladů prohloubí energetickou chudobu v EU na základě pohlaví;

G. vzhledem k tomu, že o dopadu energetické chudoby na ženy v EU je k dispozici jen málo informací nebo údajů; vzhledem k tomu, že Středisko EU pro sledování energetické chudoby ve svém veřejně přístupném souboru ukazatelů neposkytuje údaje rozčleněné podle pohlaví; vzhledem k tomu, že pouze několik členských států přijalo definice ukazatelů energetické chudoby a energetické chudoby, které obvykle nezohledňují rovnost žen a mužů;

H. vzhledem k tomu, že Komise nesplnila svůj závazek stanovený ve strategii pro rovnost žen a mužů začlenit hledisko rovnosti žen a mužů do všech hlavních iniciativ Komise, včetně Zelené dohody pro Evropu a souvisejících politik;

I. vzhledem k tomu, že Komise je podle Smluv povinna podporovat rovnost žen a mužů; vzhledem k tomu, že se však Evropský účetní dvůr domnívá, že genderové hledisko nebylo začleněno do rozpočtu EU;

J. vzhledem k tomu, že v pilířích zelené a digitální transformace Nástroje pro oživení a odolnost z velké části chybí obavy týkající se rovnosti žen a mužů, což představuje promarněnou příležitost k účinnému začlenění genderové rovnosti do cílů v oblasti klimatu a životního prostředí;

K. vzhledem k tomu, že v politikách a opatřeních členských států a EU, jejichž cílem je bojovat proti dopadům krize životních nákladů a zmírnit je, chybí hledisko rovnosti žen a mužů; vzhledem k tomu, že přibližně dvě třetiny opatření zavedených členskými státy ke zmírnění rostoucí míry inflace nejsou zaměřeny na konkrétní skupiny ve zranitelném postavení a poskytují pouze krátkodobá řešení namísto reakcí, které přispějí k sociálně spravedlivé a ekologické transformaci;

Feminizace energetické chudoby a reakce na krizi z hlediska genderu

1. vyzývá Komisi, aby splnila závazek přijatý předsedkyní von der Leyenovou podporovat rovnost žen a mužů ve všech politikách; vyzývá k přijetí Zelené dohody pro Evropu a spravedlivé a sociálně spravedlivé transformace, která bude fungovat ve prospěch všech, a to vypracováním meziodvětvové strategie pro genderově transformační strategii pro řešení energetické chudoby a zvýšením veřejných investic do sociálního, cenově dostupného a energeticky účinného bydlení;

2. vyzývá členské státy a EU, aby urychleně zaručily cenově dostupné veřejné služby a potraviny pro domácnosti s nízkými příjmy, a zejména pro ty, které čelí diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám; zdůrazňuje, že nikdo by se neměl muset zmrazit ve výšce zimy nebo přehřátí v letních měsících, a vyzývá členské státy a EU, aby zakázaly odpojení energie;

3. vyzývá členské státy, aby zvýšily veřejné investice do politik, jejichž přímým či nepřímým cílem je čelit negativním dopadům krize životních nákladů na ženy v celé jejich rozmanitosti, zaručit přístup ke kvalitním veřejným službám v oblasti péče, vzdělávání, zdraví, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, a bydlení a chránit oběti genderově podmíněného násilí;

4. vyzývá Komisi, aby posoudila a případně navrhla nové legislativní akty, které by bojovaly proti financializaci trhů s bydlením a zabránily spekulantům učinit bydlení nedostupným;

5. zdůrazňuje, že přístup k elektřině hraje zásadní úlohu při snižování chudoby a při zajišťování plné a rovné účasti ve společnosti; vyzývá EU a členské státy, aby uznaly právo na energii;

6. vyzývá Generální ředitelství Komise pro energetiku, aby vypracovalo akční plán pro rovnost žen a mužů, který zajistí, aby všechny právní předpisy EU v oblasti energetiky, včetně práva na sdílení energie, jak je uvedeno ve směrnici (EU) 2018/2001, zahrnovaly genderový rozměr a vypracovaly konkrétní opatření a cílené fondy pro boj proti feminizaci energetické chudoby;

7. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily začlenění genderového a průřezového rozměru do všech systémů energetické účinnosti a elektřiny z obnovitelných zdrojů s cílem podpořit občany nejvíce postižené energetickou chudobou;

8. vyzývá Komisi a členské státy, aby od Eurostatu vyžadovaly údaje o energetické chudobě rozčleněné podle pohlaví; v této souvislosti vyzývá Středisko EU pro sledování energetické chudoby, aby po konzultaci s Evropským institutem pro rovnost žen a mužů, Agenturou Evropské unie pro základní práva a Evropskou agenturou pro životní

prostředí využívalo tyto údaje k vypracování a výběru genderově specifických ukazatelů, které by umožnily tvorbu politiky v této oblasti založenou na důkazech;

9. vyzývá Komisi, aby od členských států vyžadovala, aby ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu prováděly posouzení dopadu na rovnost žen a mužů, a to i při podávání zpráv o energetické chudobě;

Směrem k ekologické transformaci zohledňující rovnost žen a mužů

10. Připomíná, že ekologická transformace je nezbytná, aby se zabránilo vážným budoucím krizím a zvýšené chudobě; dále připomíná, že ekologická transformace bude sociálně spravedlivá pouze tehdy, bude-li zahrnovat genderové hledisko a zaručí rovné příležitosti pro ženy a ženy, které se potýkají s diskriminací z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám; vyzývá proto Komisi, aby jmenovala koordinátora EU pro rovnost žen a mužů a klima s dostatečným počtem zaměstnanců a financování a aby do všech politik a právních předpisů EU, zejména v rámci iniciativ Zelené dohody pro Evropu, zavedla posouzení dopadu na rovnost žen a mužů;

11. zdůrazňuje, že ženy hrají strategickou úlohu v ekologické transformaci, neboť jsou klíčovými aktéry při rozvoji udržitelných a ekologicky zdravých vzorců spotřeby a výroby, jakož i při tvorbě podniků a politik;

12. Vyjadřuje politování nad tím, že ženy jsou výrazně nedostatečně zastoupeny na klíčových pozicích při tvorbě politik týkajících se změny klimatu a životního prostředí, a vyzývá EU a členské státy, aby zajistily rovné a rozmanité zastoupení na rozhodovacích pozicích napříč orgány EU, vládními orgány a veřejnými orgány na všech úrovních správy;

13. vyzývá Komisi, aby snížila rozdíly mezi ženami a muži v odvětví energetiky a zajistila, aby ženy měly rovný přístup ke školením o energetické účinnosti a k nově vznikajícím pracovním příležitostem v odvětví energetiky;

14. vyzývá Komisi a Radu, aby se zavázaly k genderovému rozpočtování a aby zajistily, že bude uplatňováno na celý rozpočet EU a že doporučení Evropského účetního dvora budou plně provedena, a to i v rámci přezkumu stávajícího víceletého finančního rámce v polovině období a provádění Nástroje pro oživení a odolnost;

°

° °

15. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Životní náklady a energetická krize – nejvíce jsou zasaženy ženy

Evropa v současné době zažívá krizi životních nákladů a energetickou krizi v takové míře, která je v nedávné historii téměř bezprecedentní. Na celém kontinentu čelí lidé problémům s penězi a musí si vybrat mezi „topením nebo jídlem“.

Na začátku roku 2022, po pandemii COVID-19, byla Evropská unie připravena „dát se do práce a učinit Evropu ekologičtější, digitálnější a odolnější“[1]. Dne 24. února však Rusko napadlo Ukrajinu.

Kromě obrovského lidského utrpení způsobeného válkou Ruska na Ukrajině a jejím lidu má válka obrovský dopad na dodavatelské řetězce, což vedlo k prudkému nárůstu cen energií a potravin a k prudkému nárůstu inflace. V roce 2022 vedly míry inflace Evropskou centrální banku k tomu, aby poprvé za 11 let zvýšila úrokové sazby.

Ke zvýšení inflace bohužel došlo dříve, než se mohly nejzranitelnější sociální skupiny zotavit z pandemie COVID-19, což dále zhoršilo životní podmínky mnoha evropských občanů.

Miliony domácností nyní potřebují pomoc kvůli tomuto nárůstu životních nákladů a nárůstu cen energií. Podíváme se však na počty žen, kterým čelí chudoba.

Ženy v celé Evropě čelí více sociálně-ekonomickým problémům a vyšší míře chudoby než muži. Obecně mají ženy zaměstnání, která jsou nejistější, jejich plat je nižší a je u nich větší pravděpodobnost, že budou vykonávat neplacenou práci v oblasti péče o děti. Pokud jde o přístup ke vzdělávání, zdravotní péči, zaměstnání a sociálním službám, některé skupiny žen čelí prolínajícím se formám diskriminace. Patří mezi ně ženy starší 65 let, ženy se zdravotním postižením a ženy z etnických menšin.

Od pandemie COVID-19 se nerovnosti mezi muži a ženami zvýšily a současná krize životních nákladů neúměrně postihuje ženy kvůli jejich nižšímu průměrnému příjmu, špatnému a neefektivnímu bydlení a závislosti na sociálních dávkách. V roce 2021, před krizí, žilo v EU pod indexem chudoby více než 20 milionů žen než mužů. Při současném tempu pokroku je EU nejméně 60 let od dosažení rovnosti žen a mužů[2].

Ursula von der Leyenová slíbila, že „nikdo nezůstane opomenut“, ale zapomněla na Zelenou dohodu pro Evropu.

Víme, že ženy jsou více ohroženy energetickou chudobou – nedostatečným přístupem k cenově dostupným zdrojům energie. Tento problém je uznávaným problémem na úrovni EU. Podle Evropské komise je energetická chudoba rozšířeným problémem v celé Evropě, neboť 50 až 125 milionů lidí si nemůže dovolit řádné tepelné pohodlí uvnitř budov.“

O dopadech energetické chudoby na muže a ženy v EU je však k dispozici jen málo údajů. Pouze několik členských států přijalo definice ukazatelů energetické chudoby a energetické

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/recovery-plan-europe_cs
[2] https://sdgwatcheurope.org/cost-of-living-crisis-exacerbates-poverty-for-women-in-europe/

chudoby, ale obvykle nezohledňují rovnost žen a mužů.

Již v roce 2016 přijal Evropský parlament usnesení o přístupu k energii, v němž vyzval k genderovému rozměru ve všech energetických politikách. Bohužel bylo dosaženo jen malého pokroku navzdory četným výzvám Evropského parlamentu a příslibu předsedkyně Komise Ursuly von der Leyenové, že Zelená dohoda pro Evropu „nikdo neopomene“.

Navzdory závazku současné komise začlenit hledisko rovnosti žen a mužů do všech svých hlavních iniciativ jsou vazby mezi rovností žen a mužů a oblastmi politiky Zelené dohody pro Evropu, jakož i v rámci Nástroje pro oživení a odolnost nedostatečné.

V praxi lze to, co Evropská komise dosud učinila v souvislosti se Zelenou dohodou pro Evropu, popsat jako genderově slepou ekologickou transformaci financovanou EU, která ohrožuje zvětšení stávajících genderových nerovností a prolínající se nerovnosti.

Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 10/2021: *Začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do rozpočtu EU*. Čas proměnit slova v činy rovněž potvrzuje skutečnost, že Komise neplní svou povinnost podporovat rovnost žen a mužů ve všech oblastech tvorby a provádění politik vyplývající ze Smlouvy. Zpráva dospěla k závěru, že ukazatele a údaje rozčleněné podle pohlaví často chybí při tvorbě politik a brání analýze začleňování hlediska rovnosti žen a mužů[3]. V důsledku toho iniciativy Zelené dohody pro Evropu a Nástroj pro oživení a odolnost nezajišťují rovnost žen a mužů.

Kromě toho index rovnosti žen a mužů institutu EIGE 2023: Rovnost žen a mužů a Zelená dohoda pro Evropu rovněž zdůrazňují nedostatek vysoce kvalitních údajů a uvádějí, že stávající ukazatele nejsou vhodné pro daný účel. Údaje příliš často nejsou členěny podle pohlaví a ukazatele nezohledňují rovnost žen a mužů. Dostupné statistiky EU proto neměří otázky, které jsou relevantní z průřezového hlediska rovnosti žen a mužů.

Nedostatek důkazů je pro Komisi klíčovou výzvou, pokud jde o plnění svého závazku „nikoho neopomíjet“. K úspěšnému začlenění různých potřeb a obav žen i mužů do politik realizujících Zelenou dohodu pro Evropu je nezbytné mít k dispozici vzájemně se prolínající fakta. To je naprosto nezbytné pro zajištění rovného přístupu k historicky neodpovídajícímu financování a k velkým příležitostem, které ekologická transformace nabízí.

Zelená dohoda musí upřednostňovat sociální spravedlnost, aby bylo možné řešit genderově podmíněnou chudobu

Evropa se opět nachází ve stavu nouze a čelí významné energetické krizi v důsledku naší závislosti na fosilních palivech a nestabilního trhu s energií.

Sociální aspekty Zelené dohody pro Evropu a našich energetických politik mají zásadní význam pro splnění cílů EU v oblasti klimatu a zmírnění socioekonomických dopadů války Ruska proti Ukrajině.

Nejzranitelnější občané EU v současné době platí cenu za volatilitu našeho energetického systému závislého na fosilních palivech. Chudoba je tváří v tvář ženám a již v roce 2021, před současnou krizí, žilo v EU pod indexem chudoby více než 20 milionů žen než mužů.

[3] https://www.eca.europa.eu/cs/publications?did=58678

Evropský parlament učinil několik důrazných prohlášení týkajících se rovnosti žen a mužů a transformace energetiky. Ve svém usnesení ze dne 17. února 2022 Parlament uznal, že ženy stále čelí strukturálním a kulturním překážkám, které brání účasti na všech aspektech transformace energetiky a klimatu[4].

Strukturální problémy vyžadují strukturální řešení. Proto se při tvorbě politik EU musí odrazit prolínající se údaje a přístup zohledňující rovnost žen a mužů, aby bylo možné čelit nárůstu genderově podmíněné chudoby. Provádění Zelené dohody pro Evropu je příležitostí ke splnění závazku začleňovat hledisko rovnosti žen a mužů a průřezové hledisko do všech činností EU, a to i v rámci rozpočtového procesu EU.

Zpráva představuje několik opatření pro boj proti nárůstu chudoby žen a mužů a opakuje četné výzvy Evropského parlamentu, aby splnila svůj slib zajistit ekologickou transformaci energetiky, která bude fungovat pro všechny.

Závěrem lze říci, že zajištění sociálně spravedlivé ekologické transformace je absolutním předpokladem pro úspěch Zelené dohody a pro dosažení rovnosti žen a mužů v Evropské unii.

[4] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-02-17_CS.html